

NAGYBÖJT 5. VASÁRNAP

1-5 oldal

Olv.: Jer 31,31-34 – Zsid 5,7-9 – Jn 12,20-33

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves testvérek! Nagyböjt ötödik vasárnapja van. Eleink, őseink ezt a napot feketevasárnapnak nevezték el, hiszen ezen a vasárnapon szembesültek a szenvedésnek és a halálnak a kérdésével. A szenvedés életünk része, minden ember, aki e világra született, meghal. Nem véletlen, hogy őseink ezt a napot Isten kezébe tették, Isten kezében van a sorsunk, és jó nekünk, Uram, a te kezébe esni!

Ezen a vasárnapon mi a szenvedés misztériumával szembesülünk, amely a Megváltást hozza el nekünk. Micsoda különbség ez azzal szemben, amit hallottunk éppen itt két nappal ezelőtt, az egyik fiatalember ígéretét, ütőképes és ütésálló pártot szervez a jobb jövő reményében. Testvérek, mi Nagyböjt ötödik vasárnapján a Megváltás ünnepére készülődve egy egészen más gondolattal foglalkozunk. Az ütőképes és az ütésálló emberek háborúra készülnek és várják a jobb jövőt. Két nappal ezelőtt sok megnyilatkozásban arról hallottunk, hogy ez az idej esztendő sorsfordító Európa történetében, talán a világ történetében is. Mi pedig azt gondoljuk, hogy minden Nagyböjt, minden Húsvét sorsfordító akar lenni a mi életünkben. Hiszen az emberi élet feltétele a halál, mi ebből a perspektívából építjük azt az életet, ami Isten segítségével a jövőnket hozhatja el.

Ezen a mai vasárnapon a perselygyűjtést a Szentföld keresztényeinek a megsegítésére fordítjuk. Nem a mostani, ottani háborús helyzet miatt. Minden évben ezen a vasárnapon a Szentföld keresztényeire gondolunk, akiknek az élettere egyre jobban beszűkül, nem csupán azért, mert most keresztényüldözésnek az évszázadát éljük, olyan értelemben, amilyenben még sohasem, hanem egyszerűen azért, mert olyan erők szorításában élnek ott a keresztények, amit mi el sem tudunk képzelni. Pár évvel ezelőtt, amikor Palesztinában többször is megfordultam, találkoztam ott papokkal, ki gondol erre, azok a papok, akik Palesztinában a keresztény közösségek életét vezetik, azok mind más országból érkeztek, és akik egyszer ilyen szándékkal érkeznek, hogy azt a közösséget vezetik, segítik munkájukkal, azzal számolnak, hogy soha többet onnan vissza nem térhetnek hazájukba. Sajátos helyzetek ezek. Nemrégén járt itt Pizzaballa latin katolikus érsek, ő is ezekről a fájdalmas igazságokról számolt be. Ma, amikor a perselypénzt gyűjtjük össze, akkor gondoljanak a testvérek öreájuk, a mi keresztény testvéreinkre. Örömmel látjuk azt, hogy ebben az ijesztő helyzetben, háborúban, érkeznek a segélycsomagok, mert éheznek az emberek Gázában. De a mi segítségünk egy összetartozást fejez ki, és ez a falat kenyérnél is fontosabb, mint ahogy a Megváltás gondolata is erre hívja fel a figyelmünket. Odaadottságunkban, életünk odaadásában tartozunk össze, és ez minden boldogság forrása.

Szentbeszéd

Kedves testvérek! Ezen az idej Nagyböjten nagyon sokat foglalkoztatott a gondolat, amit két szóval így összegeztem magamnak, meg több üzenetben is megfogalmaztam: szenvedésben Megváltás. Elmúlt esztendőben ugyanezt a gondolatot így igyekeztem kifejezni: életre váltott halál. Most ebben az évben, akkor, amikor nagy események cikáznak körülöttünk, és mi pedig az életünket mint a legfontosabb eseményt féljtük, nekünk arra kellene gondolni, hogy

Istennek a mi életünk fontos, és jó az Isten közelében lennünk. Hiszen az emberi élet feltétele a halál, vagyis: odaadottságban boldogság. Hiszen Isten és ember a megújult világban, a húsvéti világban egymásnak ajándékozott élet boldogságában él, ez a megváltott ember élete.

A Szentírás-magyarázók sokat foglalkoznak azzal, amit ma ígéretképpen hallottunk, a Zsidóknak írt levélben fogalmazódott ez meg. Az ószövetségi olvasmányban azt hallottuk, hogy Jeremiás azért jajong, mert azt a szövetséget, amit az Isten kötött az ő népével, megszegték, nem ismerték föl benne Istennek a szeretetét és következésképpen nem is tudtak jó választ adni Isten szeretetére. Testvérek! Végeredményben egész emberi sorsunk ezen múlik, képesek vagyunk-e jó választ adni Isten szeretetére. És a Megváltás központi üzenete pontosan ez, Jézus azért lett értünk emberré – amit ugye az Írás így fejez ki: úgy szerette az Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda –, hogy az Ő magatartása, az Ő életpéldája legyen számunkra a példa, hogy milyen válasz az, ami méltó az Isten szeretetéhez.

Gondoljunk csak arra, akkor, amikor Jézus megkeresztelkedett a Jordán folyóban, égi szózat hallaszott: ez az én szeretet Fiam. Aztán akkor, amikor a színeváltozás helyén volt a három kiválasztott apostollal, ott szintén egy isteni szózat hallatszik: ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok! És most is, amikor Jézus éppen beteljesíteni igyekszik az engedelmissége révén az Isten akaratát, hiszen Isten a szeretet. Hát lehet-e közelebb jutni valakihez annál, mint amikor valakit megajándékozunk a szeretetünkkel? Ez egy kiemelt lehetőség emberi világunkban, és Istennek a szeretetében ezt a megtisztelő, az embert a mindennapi gondjából, bajából, megpróbáltatásából kiemelő isteni szeretetre kell válaszolni az embernek.

És a válasz Jézus, akinek mindennél fontosabb az Isten akarata. Hát mely akarat lehet fontosabb a számunkra annak az akaratánál, Aki értünk van, Aki szeret bennünket, és ez a szeretet igazolja a mi emberi létünket. És Jézus engedelmes ennek az isteni akaratnak, és következésképpen, nem egyszerű dolog ezt a fogalmat napjainkban hangoztatni, de nem hallgathatjuk el: Jézus engedelmisségben teljesítette a küldetését, Isten akaratára mondott igent. Mert amit az Isten akar, az csak az ember életét szolgálhatja, mert Istennek a mi emberi életünk fontos, és az Isten szeretete az, hogy odaadja az életét értünk, Istennek mindennél fontosabb az ember, minden élőlénynél, hiszen az ember a teremtés koronája, az emberben teljesedik be az Isten teremtet világa, és az Isten teremtet világának a megváltottsága is a mi megváltottságunknak a következménye.

És Jézus akkor, amikor Jeruzsálem felé tart az apostolokkal, a szenvedéséről és a haláláról beszélgetnek, és akkor, amikor a görögöknek a kérdésével keresik az apostolokat, Jézust szeretnék látni, erre még majd visszatérek egy pillanat erejéig, akkor Jézus nem is válaszol erre a kérdésre. Hiszen ennél nagyobb, ha szabad így mondani, öröme nem lehet Jézusnak, mint az, hogy őt keresik, hiszen aki Jézusra talál, aki Jézussal találkozik, az életet talál. De ebben a pillanatban egy átfogó értelemben, egy egészen más szempontot hangsúlyozva arról kezd beszélni Jézus, hogy ha a búzaszem nem hull a földbe és el nem hal, egyedül marad. Mintegy a Jézust kereső embereknek a válasz, mi az emberi életünk értelme, célja. Aki elveszíti életét, mint a búzaszem, az megmenti azt, és az embernek pontosan ezt az igazságot kell kifejeznie az Atya iránt.

Jézus akkor, amikor beteljesítendő a Megváltás művét, hogy a világnak megmutassa, milyen az emberi válasza az Istennek, akkor ő maga is elszörnyed attól, ami rá vár, a szenvedés és a halál, és az Atya felé fordul, mint aki meg tudja ettől menteni, ha akarja. És akkor, drámai ennek a kérdésnek a megfogalmazása a Bibliában is: de hiszen ezért jöttem. És akkor harmadszor hallatszik égi üzenet a Megváltás művével kapcsolatosan: megdicsőítettem és megdicsőítem. Testvérek, pontosan ezzel az üzenettel tetőződik be az isteni szeretetnek az üzenete a mi számunkra, és helyreáll a rend, Isten és ember új szövetsége létesül ezáltal.

Nem véletlenül írja a zsidóknak a szent szerző, hogy a szívükbe írom az Újszövetségnek a törvényeit. Nem kőre, nem lapokra, hanem a szívükbe vésem a törvényemet. Ez a pillanat az, amikor létrejön Istennek, a szeretetet Istenének és a szeretetre vágyakozó és a szeretetben beteljesedő emberi életnek a találkozása. És ezt így szeretném különösképpen ezen a mai vasárnapon a testvérek szívébe vésni, ha így tetszik, ha már Isten az Ő igazságait, a mi szívünk lapjaira írja, akkor ez pontosan ezt jelenti: az élet odaadottságban boldogság. Mert olyan könnyen ajándékozgatjuk meg egymást ezzel az életet jelentő szóval, hogy szeretlek. Szeressük egymást, nem véletlenül bízta ránk Jézus is ezt az igazságot, de ennek az érvénye azt jelenti, hogy ezt a szeretetet az életünk odaadása igazolja.

Mert hogyan szeretheti valaki a másik embert e nélkül a feltétel nélkül? Hiszen a szeretet, amit a szenvedés igazol, amit az áldozatkészség igazol, az az életet jelenti. Hát erre vágyakozunk, hogy úgy tartozzunk egymással össze, hogy tudjuk ezt a nagy igazságot a másik ember számára, a testvéreink számára megjelteni, hogy fontosabb ő az egyéni életünknel. Mert nem lehet másképp értelmezni a megváltó szeretetet és a Megváltást beteljesítő szeretetet, csak így, hogy az áldozatunkkal méretik.

Ebben a áldozatban találkozik Isten és ember, és ez a Megváltás, és ebben az áldozatban találkozik ember és ember, és ez az emberi élet. Nyilvánvaló, ez sorsfordító. Nem véletlen, hogy Jézus is, amikor elkezd a működését, akkor ezt az igazságot állítja elénk: változtassátok meg gondolkodástokat. Azt a fajta gondolkodást, hogy az ember éli a maga életét. Ilyen nincs, nem lehet magam életét élni, hiszen aki a maga életét éli, az egyedül van, az magányos, az az élet értelmét cáfolja, önsorsrontó. Ha igaz az, hogy a Megváltás sorsfordító, az egész világ életének sorsfordító eseménye, akkor az ember szembesül ezzel az igazsággal, hogy az életünk értelme az, hogy odaajándékozzuk a másinak és ezzel a áldozatkészséggel igazoljuk azt, hogy érte vagyunk, egymásért vagyunk.

Testvérek, ennek a mai vasárnapnak ez a központi üzenete. Az igazságot tudjuk, de ezt a bátorságot kellene mindegyikünknek Jézus Krisztus példájából meríteni, hogy tudjuk elfogadni, a másik ember élete fontosabb az én életemnél emberi kapcsolatainkban. Csak azoknak az emberi kapcsolatoknak van hitele, ha kifejeződik bennük valamiképpen az, hogy a saját életemnél fontosabb annak a másik embernek az élete, akivel éppen összehozott a sors. Nyilvánvalóan más-más súlyú ez a találkozás, más ölelése van ezeknek a találkozásoknak, de ennek a mai vasárnapnak ez az üzenete. Kérjük a Jóisten kegyelmét, hogy el tudjuk ezt fogadni.

Akkor, amikor a Szentírás-magyarázók az evangéliumi történeteket értelmezik pontosan ezzel a kérdéssel kapcsolatosan, innen indulnak ki, hogy az embert föl kell készíteni arra, hogy Isten szeretetére méltó választ tudjon adni. Minden problémája az emberi életünknek ebből származik, hogy életet ígérünk egymásnak és aztán az ígéreteinket úgy apránként visszavonjuk, hol itt, hol ott, hol amott, és csodálkozunk azon, hogy békétlenek vagyunk, csodálkozunk azon, hogy hiányérzetünk van, csodálkozunk azon, hogy idegenekké válunk egymás számára.

Igen, az életünk méretik, Jézus példájához méretik a mi emberi életünk. Minden azon dől el, hogy első helyen áll-e az Istennek az akarata az életünkben, Istennel való kapcsolatunkhoz mérjük-e az összes emberi lehetőségünket. Odaadottságban boldogság. Testvérek, egyetlen lehetőségünk van, nincs alternatíva, az embernek lelkileg el kell jutni odáig, hogy a másik ember boldogsága tőlem függ. Azon múlik ennek a világnak is az értelme, hogy valóban az ember Jézus példájára ezt az új döntést meghozza, avagy sem.

Ha most visszautalok csak egy pillanatra erre a jelenetre, amit a mai evangélium elénk tár, hogy Jézus megy Jeruzsálembe, a szenvedés helyére, és ez a kérdés foglalkoztatja, hogy neki a küldetése az Isten akaratára kimondott igen, és ez azt várja tőle, hogy a világ nevében, az emberiség nevében kimondja ezt az igent az Istennek, és megrendül. És akkor emberek keresik, görögök, ugye azt hallottuk, akik nem voltak keresztények, de nyilvánvalóan a szívük mélyén ezt a vágyat, ezt az igényt hordozták, minden ember hordozza a szíve mélyén ezt, hogy ilyen értelemben tartozzunk össze egymással. Csakhogy mindig a döntés a mi döntésünk kell hogy legyen, az életemet adom oda a szeretetem igazolásaképpen a másik embernek, különböző gondja, baja, problémája megoldása érdekében, és ezekben a gesztusokban születnek meg az emberi összetartozásnak, az emberi örömnak, emberi boldogságnak a pillanatai.

És Jézus így válaszolt, mintha meg se hallotta volna, hogy mit kérnek tőle, hiszen a messiási küldetése azt jelenti, hogy ő minden ember Megváltója, a görögöké is, meg mindenki másé, nem csak a zsidóké. De akkor, amikor a Megváltás művének a megvalósítása előtt áll, félelemben, de szent elhatározással és szent elhatározásban, akkor ő tudja, hogy a zsidók már eldöntötték, hogy meg kell halnia. Mert a zsidók egy másfajta messiást gondoltak el, egy olyanfajta messiást, amely az embertől nem azt a fajta döntést követeli, amit Jézus jelenít meg, hanem majd egy hatalommal, erővel érkezik és az ember javáért, érdekéért fegyverrel harcol akár.

Egyetlen egyszer fogadta el, amikor a királyságáról álmodoztak az emberek, amikor Pilátus előtt kellett megvallania: király vagyok, de az én országom nem ebből a világból való. Jézus válasza az Isten világának a válasza. És akkor, amikor éppen ezek az érdeklődő hitetlenek akarják Jézust látni, Jézus szívében ott van ez a tudat, hogy olyanok is vannak, akik ott körülötte lesznek majd éppen jeruzsálemi bevonulásakor és hozsannáznak, ott lesznek azok, akik már eldöntötték, hogy jobb, ha egy ember hal meg a népért. Mert ezek a zsidók, akik politikai messiást vártak, ezek a zsidók nem tudták elfogadni ezt az üzenetet, hogy az ember életével fizet az életért, a feltétele az életünknek az, hogy halálig menően igazoljuk egymással való kapcsolatunkat. A zsidók nem erre gondoltak, hanem úgy gondolták, hogy igazolja őket és nagy népé teszi őket. Ugyanakkor tapasztalták azt, hogy azok, akik a szeretetre vágyakoztak, a kicsinyek, azok, akik a békességre vágyakoztak a hatalmasok árnyékában, azok, akik az emberekkel kívántak összetartozni odaadó emberi kapcsolatokban, azok szembementek a zsidóság elvárásával.

Ezért kell meghalnia ma is, kedves jó testvérek, ezért a keresztényüldözés. És éppen ezért talán vigasz lehet nekünk most éppen ezekben az években, amikor a keresztények a legüldözöttebbek, akkor vigasztalás lehet a számunkra. Persze ez csak akkor valósulhat meg, ha ezen a másik síkon tudjuk mi is megfogalmazni a válaszunkat Istennek és az Istennek kimondott igenben az egymással való kapcsolatunk igényét megerősítve. Mert minden ember élete ezen múlik, hogy akivel reményei szerint összetartozik, ez az összetartozás valóban kiemeli a mindennapok világából az embert, és ebben a kapcsolatban nincsenek érdekek, ebben a kapcsolatban nincsenek különböző elvárások.

Elvárás csak egy van, önmagunktól. Az életünk akkor teljesedik ki, ha képesek vagyunk egymásnak elajándékozni, és van elegendő elhatározásunk ahhoz, hogy ebben a szellemben tartozzunk össze. Ezt nevezzük akár békének, de legfőképpen boldogságnak.

+ A M E N +

Szentmise befejezése

Kedves testvérek! Amint már a szentmise bevezetőjében említettem, ma a szentföldi keresztények megsegítésére fordítjuk a perselypénzt. Kedden Szent Józsefnek, Jézus nevelőapjának, az Egyház fővédőszentjének van az ünnepe. Szombaton este 6 órakor két orgonaművész hangversenyt ad, Johann Sebastian Bach műveiből válogatnak. Jövő vasárnap, Virágvasárnapon, alkalmazkodva a körülményekhez, a szentmise elején ott a kórus alatt lesz a gyülekezés, ott helyezünk el barkákat, virágokat, és jó lenne, ha a testvérek is hoznának magukkal egy-egy szál barkát, amit aztán megszentelünk, és vigyék haza az otthonaikba ezt a megszentelt ígéretet, és őseink szokása szerint az otthonokban lévő kereszthez ragasszák ezt a bimbózó ágat, és legyen mindig üzenet hordozó.

És most, amikor az Isten áldását fogadjuk, akkor gondoljunk arra, hogy a Megváltás minisztériuma azt jelenti, hogy felelősek vagyunk egymásért, életünkkel tartozunk egymásnak. Nem ígéretekkel, nem rózsaszín szavakkal, hanem valóban akivel találkozunk, és itt most ne a családtagokra gondoljunk, meg a baráti körre gondoljunk, hanem minden emberre, bárki legyen az, akivel találkozunk, ez a találkozás azt fejezze ki, hogy annak a másik embernek a sorsa a mi kezünkben van. A gondja legyen a mi gondunk, a helyzete kérdéseinek a megoldásában vegyünk részt lehetőségeink szerint, egyáltalán határozza meg a mi emberi világunkat ez a felelősségtudat. Ez Nagypénteknek az üzenete, ez Húsvétnek a vigasztalása.

+ **Á L D Á S** +